KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

HELMIKUU
FEBRUARI

N:o 2 - 1963

Käyttäkää onnitteluadresseja

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 3 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21×27,5 cm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

HELMIKUU | 68 VUOSIKERTA | N:o 2 · 1963

Maaliskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen helmikuun 7 päivää

OPITAANKO KOULUA VAI ELÄMÄÄ VARTEN?

Tässä lehdessä on aikojen kuluessa moneen kertaan esiintynyt kirjoituksia viittomakielen puolesta. On pyritty osoittamaan, että tämä kieli on henkisiä yhteyksiä avaavana todellinen kieli ja siksi arvonantoa ja myös huolenpitoa ansaitseva. Yhtä usein kuin tämä kysymys on tullut esille joko kuurojen tai heidän ystäviensä taholta, se on sivuutettu vaikenemalla tai on kirjoittajalle annettu aikamoinen tukistus.

Näyttää siltä kuin kuurojenkoulu nukkuisi Prinsessa Ruususen 100-vuotiasta unta. Unessaan se näkee, että puhekoulutusta nauttineet kuurot hakeutuvat kuulevien yhteisöihin ja saavat näistä kaiken henkisen ravintonsa ja saavat henkilökohtaisen yhteyden tarpeensa tyydytetyksi. Mutta tämä on vain unta.

Nukkuva kuurojenkouluhan ei voi tietää, että kuuroille itsellensä heidän keskeisensä yhteiselämä useimmiten on monin verroin tärkeämpi kuin kuuleviin saatava yhteys. Puhekieltä tarvitaan, sen jokainen myöntää, ja jokainen myös toivoisi, että tämän kielen oppimisessa päästäisiin yhä parempiin tuloksiin. Työelämässä ja muissa ulkokohtaisissa yhteyksissä puhekieltä tarvitaan. Mutta tosiasioita näkevien ihmisten on kuitenkin huomattava, että koko kuurojen järjestötoiminnan ja kulttuurielämän elinhermona on viittomakieli, tosin useimmiten puhekieleen yhtyneenä. Viittomakieli pitää yllä henkisiä yhteyksiä kuurojen välillä silloinkin, kun puhekieli kokonaan puuttuu. Viittomakielen halveksimisella painetaan paariasluokaksi ne kuurot, jotka eivät ole puheopetusta saaneet. Tähän meillä ei ole varaa eikä lupaakaan.

Aiheen tämän kirjoituksen laatimiseen kirjoittaja on saanut näkönsä menettäneestä kuurosta miehestä, joka hiljattain tuotiin kuurojenkotiin. Kun miehelle yritettiin viittoa ja tehdä sormiaakkosia, hän itsetietoisesti sanoi: "En tahdo puhua kuuromykkien kieltä. Minä olen käynyt puhekoulun." Muut kodin asukkaat, kaikki kuuroja, yrittivät parhaansa saadaksen yhteyttä tähän kodin uuteen jäseneen, mutta turhaan. Hän ei suostunut viittomaan, sillä hänelle oli koulussa opetettu, että viittominen oli jotain pahaa ja rumaa, jota hänen ei ollut lupa osata. Huoneessaan yksin istuvan miehen osa on järkyttävä. Tämä sokeutunut kuuro ei ole ainoa. Heitä on useita, heitä on kymmeniä.

Kysymme kuka on syypää noiden ahdistuneitten ihmisten hätään. Jätämme vastauksen antamisen kuurojenkoululleme.

L. P.

"Olkaa toivossa iloiset!"

Room. 12 : 12

Murhe ja suru ovat ikäviä asioita. Ne seuraavat kuitenkin usein elämäämme. Kuinka usein näemmekään surullisia kasvoja. Sitten tulee taas ilon aikoja. Mutta ilo häviää nopeasti. Jokapäiväinen elämä on enimmäkseen yksitoikkoista.

Haluaisimme kuitenkin olla aina iloisia. Haluaisimme nähdä iloisia ihmisiä, sillä ilo tarttuu. Mekin tulemme iloisiksi.

Murhe ei ole vain kuuron osa. Se seuraa kaikkia ihmisiä. Kuuleva ihminenkin on usein yksinäinen, eikä tiedä, miten aikansa kuluttaisi. Hänelläkään ei aina ole, keneltä kysyä neuvoa tai kenen luokse mennä.

Olemme myös tavanneet ilosta säteileviä ihmisiä. Ehkäpä heille valmistuu uusi koti, johon he pian voivat muuttaa. Toivo uudesta kodista tekee heidät iloisiksi. Murhe ja kärsimys saavat väistyä. He ovat toivossa iloiset.

Näin iloitsemme, mutta emme kaikki. Toisten elämä on samaa yksitoikkoista päivästä päivään. Mutta kaikille kuuluu kuitenkin nyt Paavalin kehoitus: Olkaa toivossa iloiset! Hänkin toivoi jotain, varmasti hyvin suurta, koska vankilan kahleetkaan eivät voineet riistää häneltä iloa. Hän riensi sitä kohti, kohti voittopalkintoa, jonka Jumala oli hänelle varannut.

Oletko koskaan ajatellut, että Sinullekin on varattu tuollainen voittopalkinto, iankaikkinen elämä. Sen on Jeesus valmistanut myös Sinulle. Se on suuri lahja, etuoikeus, joka Sinua odottaa.

Nosta sentähden katseesi murheistasi ja tämän ajan vaivoista ja ajat-

LÄÄKETIEDE ON RATKAISSUT KUUROJEN ONGELMAN

Korva ei olekaan kuulemisen ehdoton edellytys

Viime vuoden kuluessa saivat eräät amerikkalaiset tiedemiehet kokeiluasteelle hämmästyttävän keksintönsä, jonka avulla jopa sellaiset henkilöt, jotka syntymästään saakka ovat olleet kuuroja, todennäköisesti voivat siirtyä äänettömästä maailmastaan kuulevien joukkoon.

Tunnettu amerikkalainen hermolääkäri, tri Henry Pucharich, on vakuuttunut siitä, että tällaiset henkilöt voivat kuulla — hampaillaan. Suorittakaapa itse seuraavanlainen koe: Naputtakaa hiljaa jollain kovalla esineellä, vaikkapa kynnellä, jotain hammastanne. Naputtakaa vielä hiljemmin. Hampaillanne tunnette heikonkin naputuksen, mutta eikö olekin merkillistä, miten selvästi sen kuulette.

Ihmisen korva on monimutkainen laite, mutta sen rakenne ei vaikuta yhtä nerokkaan yksinkertaiselta kuin monien muiden ihmisruumiin elinten. Joku saattaisi kuvitella, että korvan suunnittelutyön on saanut kyllä osakseen joku todellinen nero, joka kuitenkin on ollut enemmän ihastunut itse järjestelmään kuin sen tarkoitukseen.

Eipä silti, kuulojärjestelmämme toimii kaiken kiitoksen ansaitsevalla tavalla ollessaan virheetön ja terve. Mutta ihmiskorvaa tarkastellessamme löydämme sieltä ulko-, väli- ja sisäkorvat monine eri osasineen. Sieltä löytyy tärykalvo luukehyksineen, täryontelo joka on yhdistynyt turhan kauas suuonteloon korvatorven avulla jotta ilmanpaine tärykalvon kummallakin puolella pysyisi samana, edelleen tapaamme vasaran, alasimen ja jalustan muodostaman monimutkaisen järjestelmän, joka välittää tärykalvon värähtelyn sisäkorvaan, joka puolestaan on nesteen täyttämä. Tässä nesteessä erottuvat korkeammat äänet matalammista, ja kuulosolut välittävät nämä eri aistimukset edelleen hermoja pitkin aivoihin. Jotkut tiedemiehet ovat esittäneet korvan yksinkertaisempaa ratkaisua, jossa mm. tärykalvo tehokkaammin suojattuna melkeinpä "nojaa" sisäkorvan nesteeseen. Eri asia tietenkin on, kuinka tällainen korva olisi pätevä todellisuudessa, sillä sitä ei tietenkään ole kokeiltu käytännössä.

Kovaäänisiä heikkokuuloisille

Kun on pyritty auttamaan henkilöitä, joiden kuulo sairauden, tapaturman tai muun syyn takia on heikentynyt, on melkeinpä ainoana keinona ollut korvaan saapuvien ääniaaltojen vahvistaminen. Mikrofonia on kannettu taskussa tai jopa silmälasien sangassa, ja siihen sähköjohdolla yhdistetty varsinainen kovaääninen on sijoitettu korvakäytävään. Myös on käytetty hyväksi korvalehden takana olevaa paksua suojaluuta, johdettu värähtelyt siihen ja sen välittäminä sisäkorvaan.

Mutta nämä keinot ovat olleet tehottomia, jos kuurous on ollut synnynnäistä taikka kuuloelin perusteellisesti vaurioitunut.

Näemme silmillämme, haistamme nenällä ja kuulemme — hampailla.

Näin väittävät newyorkilaiset tri J. L. Lawrence ja S. T. Graham, jotka aluksi toisistaan tietämättään suorittamillaan tutkimuksilla alkoivat lähestyä samaa päämäärää.

Heidän edelleen kehittämänsä ajatus on yksinkertaistettuna seuraavanlainen:

Pienoismikrofoni (kuvassa merkitty numerolla 1) on niin pieni, että sitä voidaan kantaa takinkäänteen alla, solmion solmun sisällä tai vaikkapa naamioida rannekelloksi. Se vastaanottaa ääniaallot ympäristöstä ja kuljettaa ne johtoa myöten edelleen taskussa olevaan paristokäyttöiseen pienoislähettimeen (n:o 2). Lähetin tarvitsee ainakin vielä toistaiseksi antennin (n:o 3), joka lähettää nopeita sähkömagneettisia sysäyksiä vastaanottimeen (n:o 4), joka on sijoitettu kahden poskihampaan tilan täyttävään tekohampaaseen!

Tämä vastaanotin on itse asiassa eräänlainen vastaanottoantenni, joka välittää sähkömagneettiset värähtelyt viisaudenhampaaseen (n:o 5). Sen yläosa on huolellisesti poistettu niin, että hammashermon haarakkeiden päät on saatu esiin, ja näitä koskettamaan on "katoksi" asetettu kide, joka vuorostaan on peitetty hopea- tai kulta "hatulla" tavallisen tekohampaan tapaan. Värähtelyt vastaanottoantennista kiteeseen kulkevat pienenpientä sähköjohtoa myöten, ja hammas, johon kide on asetettu, on tietenkin täysin terve ja elinkelpoinen. Kun nyt värähtelyt ärsyttävät tämän hampaan hermoa, etenee ärsytys suoraan sitä myöten aivoihin — ja kuuro kuulee korviaan käyttämättä.

Alan Parker

Kunnallinen Viikkolehti

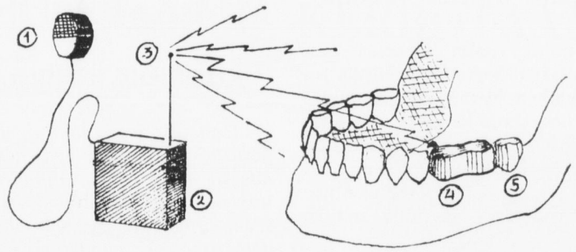

Kaaviopiirros uuden kuulojärjestelmän toiminnasta. Numeroiden selitykset ilmenevät oheisesta artikkelista

---

tele sitä, minkä Jumala on Sinulle valmistanut. Silloin voit olla toivossa iloinen. Omistat jo paljon — toivossa. Ja kerran toivo muuttuu näkemiseksi.

Eino Savisaari

NUORISOLEIRI LEKSANDISSA

elokuun 9—15 päivinä 1963

Ruotsin Kuurojenliitto on päättänyt, että V Pohjoismainen nuorisoleiri pidetään Leksandissa, Taalaissa. Leiristä tulee kansainvälinen siksi, että ulkopohjoismaisista maista on nuorisoa kutsuttu mukaan opintotarkoituksessa. Leiripaikkana on Pensionat Furuliden. Tämä pensionaatti sijaitsee vastapäätä liiton kartanoa poikittain järven yli. Pensionaatti voi vastaanottaa 100 vierasta ja siinä on kokoussali 200 henkilölle. Osa tulee majoitettavaksi liittokartanoon. Päiväohjelma leirillä on seuraava.

Klo 8.00	aamuvoimistelu (vapaaehtoinen)
„ 9.00	aamiaislounas
„ 10.00—13.30	luentoja, esitelmiä ym.
„ 13.30—14.30	kahvi
„ 14.30—17.30	leikkiä, urheilua, retkeilyjä, patikkaretkiä
„ 17.30—18.30	päivällinen
„ 18.30—	keskustelua, filmi-ilta, vapaata seurustelua

Ohjelmassa on myös yksi päivän kestävä retki bussilla ja veneellä, jotta leirin osanottajat voivat ihailla ruotsalaista luontoa. Yhtenä päivänä järjestetään patikkaretki. Tärkeänä osana ohjelmassa on keskustelua nuorisojohtajien kasvatuksesta yhteistoiminnassa pohjoismaisten liittojen johtokunnan edustajien kanssa.

Erityinen Pohjoismainen ilta järjestetään myöskin, missä tulevat Pohjoismaisten veljesliittojemme edustajat esittämään kuvaelmia jne.

HUOMATTAVAA:

Leiri alkaa elok. 9 p:nä, mutta elok. 8 päivä on saapumispäivä ja leiri päätetään elok. 15 p:nä ja elok. 16 p:nä on poismatkustettava. Leirin osanottajat voivat osallistua Maailmankongressiin Tukholmassa elok. 17—21 p:nä.

MAKSUT YM.

Jokaiselta leiriläiseltä peritään leirimaksuna 125 Rkr (n. 78,75 nmk) 7 päivältä, mikä tekee päivää kohti 18 Rkr (n. 11,34 nmk), mikä on halpaa. Erityinen vaihtokonttori järjestetään leiripaikalle. Matkat leirille ja takaisin maksavat osanottajat itse. Paikallisyhdistykset voivat jakaa matka-avustuksia ja avustuksia ylöspitoon.

ILMOITTAUTUMINEN:

Ilmoittautumiset leirille tulee tehdä asianmukaisen maan kuurojenliiton kautta ja leirimaksujen tulee seurata ilmoittautumista. Ilmoittautumisten tulee olla **Ruotsin Kuurojenliitolla viimeistään kesäk. 1 p:nä 1963.** Jokainen maa on oikeutettu lähettämään korkeintaan 25 osanottajaa (ryhmän johtaja mukaanluettuna) ja osanottajat eivät saa olla 30 vuotta vanhempia. Erikoinen ohjelma ja tiedot varusteista ym. lähetetään jokaiselle osanottajalle.

Ne, jotka haluavat lähempiä tietoja leiristä, voivat kirjoittaa os.: Sveriges Dövas Riksförbund, Box 140, Borlänge.

LEIRIN JOHTO:

Leirin johtajina tulee olemaan: Karl Erik Husberg, leirijohtaja; Lars Kruth, leirisihteeri, ja Hugo Edenås, leirirahastonhoitaja.

Nämä nuorisoleirit ovat tulleet osanottajien lukumäärästä päätellen suosituiksi ja toivomme tälle leirillemme tulevan täyden osanottajamäärän. Toivotamme kaikki lämpimästi tervetulleiksi Ruotsiin ja Taalain kauniiseen kesäkylään.

Sveriges Dövas Riksförbund

Tarkastaja

VEIKKO LEHVÄ

60-vuotias

60 vuotta täytti 12 p:nä tammikuuta kuurojen ja sokeainopetuksen tarkastaja Veikko Alfred Lehvä Helsingissä. Hän on syntynyt Kangasalla, tullut ylioppilaaksi Tampereen suom. yhteiskoulusta 1924, valmistunut kuurojen opettajaksi 1926, fil.-maisteriksi 1935 ja sokeainkoulun opettajaksi 1936. Tarkastaja Lehvä on toiminut useita vuosia kuurojen opettajana Turussa ja Kuopiossa, johtajana Porvoon kuurojenkoulussa sekä Kuopion ja Helsingin sokeainkoulussa ja ollut kuurojen ja sokeain opetuksen vt. tarkastajana kouluhallituksessa, mihin virkaan hänet nimitettiin vakinaiseksi 1958. Varsinaisten virkojensa ohella tarkastaja Lehvä on myös ansiokkaasti toiminut alansa opettajaliitossa sekä kuurojen ja sokeain hyväksi toimivissa yhdistyksissä.

Merkkipäivänään kävi tarkastaja Lehvää onnittelemassa mm. liittomme puolesta puheenjohtaja Savisaari ja toim.johtaja Pitkänen.

HYVÄT YSTÄVÄT — KUUROT JA KUULEVAT

Kehottaisin kaikkia kuuroja ja kuurojen kuulevia ystäviä tilaamaan Kuurojen Lehden. Sen hintakin on sopiva. Se on halpa sisältöönsä nähden. Moni kuuro valittaa yksinäisyyttään kuulevien keskellä. Totta se on, että me kuurot olemme tunteneet itsemme usein syrjityiksi, podemme jopa alemmuuskompleksia kuulevien joukossa. Harvoin tapaamme kuuroja kohtalotovereitamme me maaseudulla asuvat kuurot. — Tilaa Kuurojen Lehti! Sen avulla saat tuntea kohtalon yhteyttä kaikkien kuurojen kanssa. Et ole silloin enää yksinäinen kuuro. Saat lehden kautta seurata valppaasti sykkivää elämää kuurojen maailmassa! Kuurojen Lehti on aina ollut uutisten ja uuden ilon tuojana jokaisen sitä lukevan kuuron kohdalla.

Siksi tilaa Kuurojen Lehti! Ei auta lainaaminen, vaan itse sen tilaamalla olet mukana tukemassa kuurojen omaa, liiton työtä. Kuurojen Lehti on tervetullut jokaisen kuuron luo, myös kuulevien ystäviemme luokse. Se tuo luoksemme tuoreet tiedot kotimaasta aina ulkomaita myöten.

Siis Kuurojen Lehti jokaisen kuuron kotiin.

UUDEN VUODEN OVELLA

Taas olemme elämässämme astuneet ikään kuin rajan yli uuteen vuoteen. Taaksemme jäi vanha vuosi, jääden muistojen joukkoon. Uuteen vuoteen käymme aina uusin toivein, mutta mitä se tuo tullessaan, sitä emme tiedä. Yksin kaikkivaltias Jumalamme tietää jokaisen päivämme nyt ja tulevaisuudessa. Hänen käsissään on elämämme ohjaukset. Hän johtaa meidät tämänkin alkaneen vuoden läpi, jos annamme elämämme kokonaan Hänen johdettavakseen.

Me kuurot käsitämme sen, että meillä on vuoden kuluessa lukemattomia lähetystilaisuuksia, joissa rahallisesti tuemme kaukaisen maan kovaosaisia ja rukoilemme heidän puolestaan. Uuden vuoden alkaessa tarvitsemme evääksemme entistä enemmän hyvää tahtoa ja yhteistyön henkeä. Silloin Jumalan siunauskin seuraa meitä niin myötä- kuin vastoinkäymisissäkin.

L. Isotupa

MIETTEITÄ UUTENA VUONNA

Nyt uutta vuotta alkaessa tunnemme sisäistä kehoitusta kiittää Jumalaa, kaiken hyvän antajaa, kuluneesta vuodesta ja kaikesta siitä yltäkylläisyydestä, mitä me olemme saaneet nauttia kuluneena vuotena. Tulee todeksi psalmi 23: "Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu."

Nyt kun olemme jo astuneet uuteen vuoteen ja tähyilemme tuntemattomaan tulevaisuuteen, teemme sen pelonsekaisella tunteella, ajatellen: Mitähän tämä vuosi tuo meille tullessaan? Kaikki on hämärän peitossa, mutta jotka Herraan luottavat, saavat olla turvallisella mielellä. Psalmi 1:3 sanoo: Kaikki mitä hän tekee, menestyy. Tämä on ihana lupaus Herran omille, eikä se koske ketä tahansa eikä mitä tahansa.

Päästessämme Herran yhteyteen pitäisi meidän pysyä Hänelle uskollisina. Jos laiminlyömme jokapäiväisen sanan tutkistelemisen ja rukouksen, on vaara, että hengellisesti kuihdumme. — Jumalaelämä kuihtuu, voima puuttuu, puuttuu yhteys ylöspäin ja tuoreus, elämä. Eikä hedelmää näy. Tämä hengellinen kuihtuminen on surullista. Vain etsimällä yhteyttä taivaalliseen Isään voimme pysyä tuoreina oksina ja kantaa hedelmää.

Entisestäänkin onnellisempi voisi tämä uusi vuotemme olla, jos me kaikki päättäisimme ja tahtoisimme olla hyviä ihmisiä, rakastaa kaikkia yhtä paljon, ajattelematta ja puhumatta mitään pahaa kenestäkään. Sillä vain olemalla hyvä kaikille, saamme itse rakkautta osaksemme ja oma sekä muiden elämä on paljon onnellisempaa. Hyvät välit Jumalan ja kaikkien ihmisten kanssa on ensiarvoisen tärkeätä. Oi, jospa meistä kuuroistakin tulisi tänä vuonna hyviä rakkauden ihmisiä, jollaisia maailma tarvitsee ja kaipaa. Levittämällä päivänpaistetta ja iloa ympäristöömme saamme itse tuntea tyydytystä ja onnea.

Toivotan kaikille Kuurojen Lehden lukijoille hyvää Herran siunaamaa uutta vuotta!

MITÄ KUUROJEN KOULUISTAMME KERROTAAN

KUOPION KUUROJENKOULU ON KOLMANNEKSI VANHIN

Opetus Kuopion kuurojenkoulussa perustuu puheäänteiden harjoittelemiseen ja sitä tietä vähitellen puhutun ja kirjoitetun sanan hallitsemiseen. Oppilaille pyritään myös niiden kymmenen vuoden aikana, jonka he ovat koulussa, antamaan kansakoulun oppikurssia vastaavat tiedot, kertoi koulun johtaja, maisteri Aimo Kangas.

— Koulun perustamisajatus sai alkunsa siitä, kun Turun kuurojenkoulun johtaja — ja sittemmin Porvoon hiippakunnan piispa — Carl Henrik Alopaeus piti v. 1861 Kuopion ja lähiympäristön kuuroille rippikoulun, jossa oli 30 oppilasta. Jo rippikoulun kestäessä jätti asiaan mieltynyt Kuopion tuomiokapituli senaatille anomuksen kuurojenkoulun perustamisesta Kuopioon. Asia ratkesi myönteisesti ja koulu aloitti heti toimintansa ensimmäisenä opettajanaan ja johtajanaan Emilia Köllerfeldt.

Nykyiseen taloon

Ennen kuin koulu pääsi muuttamaan nykyiseen taloonsa, sijaitsi se ensimmäisen toimipaikkansa lisäksi eri puolilla kaupunkia useissa vuokrahuoneistoissa. Ruotsalaisen tyttökoulun siirryttyä pois Väinölänniemellä olevasta talostaan, tuli siitä pysyväinen koti Kuopion kuurojenkoululle. V. 1892 eli hieman toistakymmentä vuotta myöhemmin lunastettiin koulua varten myös viereinen tontti, joten koulu käsittää nykyisin neljä rakennusta. Näistä yhdessä sijaitsevat koulutilat ja oppilaiden asunnot, toisessa ruokailu- ja oleskelusalit, kolmannessa käsityöluokat ja neljäs rakennus käsittää saunan, ym. kalustotiloja.

Kuopion kuurojenkoulun käyneitä noin 1 300

Kuopion kuurojenkoulun käyneitä on tähän mennessä n. 1 300, jotka toimivat erilaisilla ammattialoilla, etupäässä käsityöammateissa. Nykyisin koulussa on oppilaita 82 ja opettajia johtajan ja asuntolanhoitajan lisäksi 10. Oppilaat ovat kotoisin Pohjois-Savosta, Pohjois-Karjalasta ja Kainuusta. Heistä noin puolet asuu koulussa, suurempien oppilaitten asuessa perheissä kaupungilla. Pieni kuulemisen lahjaa paitsi oleva oppilas tulee kouluun jo 6-vuotiaana.

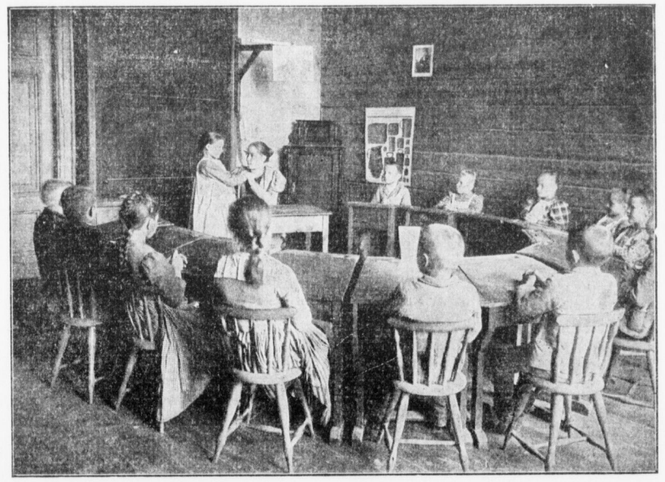

Luokkaopetusta kuurojenkoulussa vuosisadan vaihteessa

Opetus koulussa

Aluksi kuurojenkouluissa pyrittiin oppilaita opettamaan viittomiseen. Pian kuitenkin havaittiin paremmaksi opettaa puheäänteitä.

Johtaja Kangas kertoi, että opetuksessa on kaikkein tärkeintä oppilaan ja opettajan välinen vuorovaikutus. Suunliikkeiden ja äänteiden muodostamisessa on oppilaalla apunaan vain heijastuspeili. Jossakin määrin on käytetty myös oskilloskooppia, kojetta, missä nähdään äänen värähtely erilaisina kuvioina. Oppilas pyrkii sen avulla saamaan aikaan samanlaisen äänenvärähtelykuvion kuin opettajakin.

Jokainen päivä aloitetaan työskentely puhe- ja hengitysharjoituksilla ja sen jälkeen paneudutaan varsinaiseen aiheeseen, olipa se sitten maantietoa, historiaa tai mitä tahansa koulussa opetettavista aineista, kuten saatoimme havaita vieraillessamme

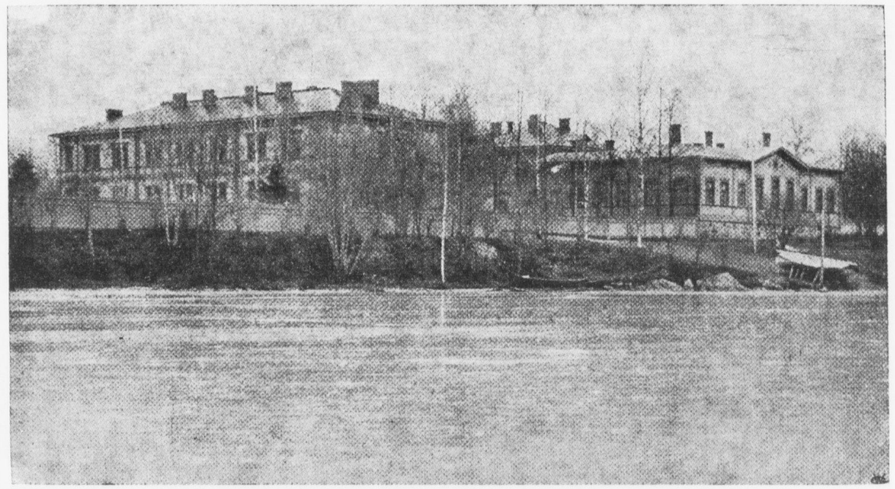

Kuopionlahden rannalla sijaitsee Kuurojenkoulu, jonka sijoituspaikka on maamme kauneimpia

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n EDUSTAJAKOKOUS

pidetään Riihimäellä Kansalaiskoululla, Kalevankatu 3 sunnuntaina maaliskuun 24 p:nä seuraavan ohjelman mukaan:

Klo 10.30 hartaushetki
„ 11.00 edustajakokous alkaa
„ 19.00 illanvietto, johon edustajilla vapaa pääsy

Käsitellään sääntöjen 10 §:ssä mainitut sekä ennen helmikuun 24 päivää ao. yhdistysten kautta edustajakokoukselle lähetetyt sekä hallituksen esittämät asiat.

Äänioikeus on jokaisella yhdistyksellä, joka on helmikuun 24 päivään mennessä lähettänyt jäsenluettelonsa sekä siihen kuuluvat maksut —,50 vuosijäseneltä liiton toimistoon siten, että 10—49 jäseneltä on 1 ääni, 50—99 jäs. 2 ääntä, 100—149 jäs. 3 ääntä jne.

Valtakirjat on lähetettävä liiton toimistoon helmik. 24 p:ään mennessä.

Liitto maksaa kunkin yhdistyksen 1:lle edustajalle edestakaisen matkalipun hinnan 2 lk:ssa sekä vahvistetun päivärahan 1:ltä päivältä.

Hallitus

joissakin luokissa johtaja Kankaan opastuksella.

Opettajilla suuri annos kärsivällisyyttä

Opettajalta vaaditaan tässä koulussa kärsivällisyyttä normaalia suurempi annos. Mutta toisaalta työ on myös mitä suurimmassa määrin kutsumusluontoista. Vaikka kuurojenkoulun luokat ovat pieniä, on jokaista oppilasta opetettava erikseen, jokaista on uskollisesti muistutettava jo opituista äänteistä, jotka saattavat "kulua itsestään pois". Suhde oppilaan ja opettajan välillä on muutenkin hyvin läheinen, sillä opettaja joutuu jopa hoitamaan oppilaan rahaasiat pieniä kaupungilla suoritettavia ostoksia myöten.

Ryhmäkuulolaitteet tulevaisuuden suunnitelmissa

Johtaja Kangas sanoo esitellessään kouluaan ja opetusta siellä, että tilat ovat nykyisellään hieman ahtaat ja varsinkin oppilaiden asuntotilat kaipaisivat uusimista. Kuitenkin kaikitenkin tärkeintä on itse opetus. Uudistuksena siihen on suunnitteilla ryhmäkuulolaitteiden asentaminen, mikä tulisi helpottamaan huomattavasti luokkaopetusta.

Kuulevien suhtautuminen

Suhtautuminen kuuroihin on yleensä ollut hyvää kuulevien taholta, maisteri Kangas sanoo. Monet työnantajat panevat painoa kuuron työntekijänsä ahkeruudelle ja uskollisuudelle, varsinkin jos hän on saanut ammattikoulutusta jossakin niistä kuurojen ammattioppilaitoksista, joita maassamme on.

Kuitenkin on vielä olemassa hieman huono kaiku sanalla mykkä, jota yleisesti käytettiin vielä muutamia vuosia sitten. Sitä paitsi se on väärä sana, koska asianomainen henkilö olisi oppinut puhumaan siinä missä me muutkin, jos hänellä olisi ollut kuulemisen lahja. Usein syntymässä menetetyn kuulon takia joutuu tällainen ihminen ponnistelemaan henkiseksi kehittymisekseen poikkeuksellisen suuressa määrin, koska mikään kirjallisuus ei avaudu muuten kuin opettelemalla vaivalloisesti jokaisen sanan vain näkömuistin ja kirjainmerkkien avulla erikseen. Koko äänten maailma, esimerkiksi musiikki, jää heille, jotka ovat täysin kuuroja, ainaiseksi arvoitukseksi. — H. I.

Savo.

ILOISTA OPISKELUA MIKKELIN UUDESSA KUUROJEN KOULUSSA

Vilkkaita eleitä ja iloisia ilmeitä tuli vastaan jokaisen oven takaa, kun olimme eilen kiertokäynnillä kuurojen uudella ajanmukaisella koululla Mikkelin Pitkäjärvellä. Oppaana ja selostajana toimi koulun johtaja Elias Niskanen, joka ennen kiertokäynnin alkamista kertoi koulunsa oppilaista, opettajistosta ja opettajaksi valmistumisesta. Varsinainen opettajakoulutus on kansakoulunopettajan, mutta lisäksi vaaditaan kolmen vuoden auskultoiminen nykyisin Turun kuurojen koulussa.

Opetustunnit olivat parhaillaan käynnissä ja saimme nähdä kaikki opetuksessa välttämättömät uutuudet käytössä. Pikkuoppilaat ensimmäisissä luokissa olivatkin hyvin valmiita ja reippaita esiintymään. Heidän ikänsä on viisi, kuusi vuotta ja opetusvälineistökin on tähän ikäkauteen sopivaa. On pupuja, nalleja ja kelloja. Käytännössä sanojen opettaminen käy siten, että opettaja sanoo jonkin esineen nimen ja oppilas käy näyttämässä sen pöydällä olevien tavaroiden tai myöhemmin myös taululle kirjoitettujen sanojen joukosta. Senjälkeen hyvin tarkasti opettajan suun liikkeitä seuraten toistavat kaikki yhdessä ja erikseen juuri näytetyn esineen nimen.

Jatk. siv. 13.

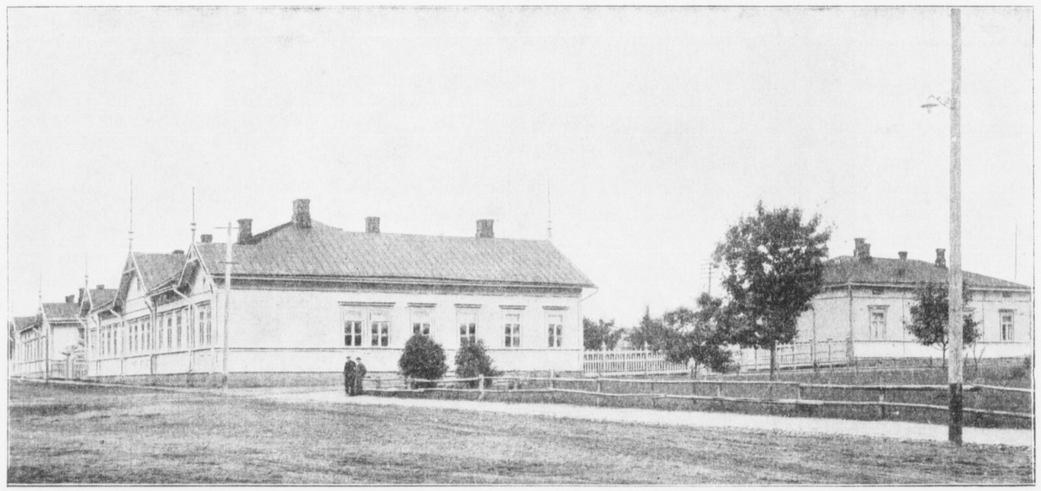

Mikkelin vanha kuurojenkoulu puoli vuosisataa sitten. Oikealla johtajan asunto

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

FEBRUARI | 67 ÅRGÅNGEN | Nr 2 - 1963

SOMMARENS VÄRLDSUNGDOMSLÄGER I LEKSAND, SVERIGE

Vid sidan om förberedelserna för världskongressen planeras också världsungdomslägret, vilket skall hållas i Leksand i Dalarna veckan före kongressen.

Meningen har varit att lägret skulle förläggas till Carlborgsons gård men dessa planer har skrinlagts därför att den planlagda utbyggnaden inte hinner komma igång i tid.

Det är nu definitivt klart att lägret förlägges till pensionat Furuliden på andra sidan Österviken mitt emot Carlborgsons gård. Furuliden kan taga emot hundratalet gäster och skulle det bli fler kan även Carlborgsons gård utnyttjat. Furuliden har en samlingssal som rymmer 200 personer och dessutom finns i närheten förstklassiga idrottsanläggningar och en utsökt badstrand.

Lägerledningen har fått följande sammansättning:

Överlädare: Karl Erik Husberg
Lägersekreterare: Lars Kruth
Lägerkassör: Hugo Edenås
Ledare för pojkarna: Lars Erik Wikström.
Ledare för flickorna: Annmargret Edwall

Preliminärt har programmet fastställts och det blir mycket omväxlande med föredrag av ledande personer i officiell ställning, diskussioner, lek och idrott, fotvandringar till fäbodar i bergen, utflykter på Siljan med ångbåten Gustav Wasa, bussutflykter till sevärda platser runt om i Dalarna, till fjälltrakterna och kulturbygderna.

Konkurrensen om lägerplatserna kommer att bli hård. Därför är det fördelaktigt att redan nu göra anmälan om intresse finnes för deltagande. En del anmälningar har redan gjorts. Ungdomar i åldern 16—30 år är välkomna. Tillskriv Sveriges Dövas Riksförbund, Box 140, Borlänge.

Priset för denna veckolånga lägervistelse med allt inräknat är preliminärt fastställt till 125:— (c:a 78,75 nmk) per deltagare.

Efter lägret blir det tillfälle att deltaga i Världskongressen i Stockholm.

UTFLYKTSRESORNA EFTER KONGRESSEN BÖRJAR TAGA FORM

En av de planerade bussresorna för kongressdeltagarna — den mellansvanska turen är preliminärt klar. Den är lagd så att dövskolorna i Örebro och Vänersborg skall kunna besökas liksom förbundsgården i Leksand.

Busstyper: Moderna helturistbussar.

Färdväg: Stockholm — Enköping — Västerås — Kvicksund — Kungsör — Julita — Örebro — Mariestad — Kinnekulle — Vänersborg — Säffle — Karlstad — Mårbacka — Sunne — Rottneros — Sunne — Torsby — Stöllet — Malung — Transtrand — Sälen — Evertsberg — Oxberg — Mora — Rättvik — Tällberg — Leksand — Borlänge — Avesta — Enköping — Stockholm.

Antal dagar: 6 dagar.

Avresa: 22/8 1963 från Stockholm.

Pris: Pris per resenär 335 kronor vid ett minimum av 30 resenärer per buss.

I priset inkluderas förutom själva bussresan enl. ovan angivna färdväg, logi i dubbelrum, 3 måltider per dag börjande med lunch den 22/8 och slutande med lunch den 27/8, betjäningsavgifter, entréer och lokalguider vid de i programmet upptagna besöken.

Program:

22/8 STOCHOLM — KVICKSUND — ÖREBRO. Kortare rundtur i Västerås. Lunch i Kvicksund. Besök vid Stora Sundby och Julita skans. Middag, övernattning och frukost på Stora Hotellet i Örebro. Besök på dövskolan.

23/8 ÖREBRO — LIDKÖPING — VÄNERSBORG. Besök vid Hushaga kyrka och källa. Lunch Stadshotellet, Lidköping. Besök vid Läckö slott och skolorna för döva i Vänersborg. Middag, övernattning och frukost Stadshotellet och Grand Hotell, Vänersborg.

24/8 VÄNERSBORG — KARLSTAD — SUNNE. Besök på Värmlands museum, Karlstad. Lunch på Rest. Sandgrund, Karlstad. Besök vid Mårbacka och Rottneros. Middag, övernattning och frukost på Hotell Gästis och Hotell Nilsson i Sunne.

25/8 SUNNE — MALUNG — SÄLEN. Besök vid skinnindustri i Malung. Lunch Skinnargården, Malung. Fjällvandring i Sälenfjällen. Middag, övernattning och frukost Sälens Högfjällshotell.

26/8 SÄLEN — MORA — LEKSAND. Besök i Zornmuseet och Zorngården, Mora. Lunch Mora Hotell. (Om så önskas kan resan från Sälen till Mora läggas över Trängslet med besök vid det stora kraftverksbygget). Middag, övernattning och frukost i Leksand på Furuliden där de dövas ungdomsläger hålles veckan före kongressen, och på Carlborgsons gård.

Då deltagarantalet är begränsat till 110 bör plats reserveras med det snaraste.

MIRAKLET HELEN KELLER

(Forts.)

Anne fick Helen rumsren efter fruktansvärda bataljer. Hon lärde henne också en miljon ord, sade hon vid ett tillfälle. Helen hade lätt för sig, hennes huvud fungerade som en råttfälla. Men gnistan tändes aldrig. Modern berättade att Helen före den hemska sjukdomen egentligen bara kunde ett ord — vatten. Och det hade hon bara kunnat till hälften.

Veckorna gick, och Helen blev allt fientligare inställd till Anne, som nu lärt henne uppförande och disciplin, något som kändes som nederlag för det vilda människodjuret. Kapten Keller ansåg att Anne misslyckats. Återstod anstalt.

Det var då Anne Sullivan berättade om sin barndom på anstalt, på fattighuset i Tewksbury. Hon hade kommit dit som hungersnödsbarn och placerats på kvinnoavdelningen, de övriga tjugosju hittebarnen som togs in samma år som Anne dog samtliga. Från sina tidigaste år var hon omgiven av gummor, blinda, krymplingar, döende. Många var smittade, men de kunde inte flyttas. Där fanns prostituerade med tbc och epilepsi och några av den sort som tycker om andra flickor, särskilt yngre. De yngsta födde barn som de inte ville ha, barnen hade könssjukdomar. Och Anne Sullivan lekte med råttorna i bårhuset . . .

Hur blev hon? Anne Sullivan kunde räta på sitt irländska, envetna huvud och säga: "Det livet gjorde mig stark!"

Detta mod som spirat på livets eländigaste sophög gav hon till Helen Keller. En dag när Helen hade slängt en vattenkaraff i huvudet på Anne släpade Anne ut henne till pumpen för att tvinga henne att fylla karaffen på nytt. Anne var arg, ledsen, förkrossad. Hon tyckte inte om Helen. Hon hade aldrig tyckt om henne. Men till och med i detta förtvivlade ögonblick grep hon Helens hand och stavade ilsket vatten, vatten, vatten. Plötsligt lyste Helen upp. Det iskalla vattnet rann över hennes händer. Något vaknade till liv. Vatten, stavade hon tillbaka i Annes hand. Vatten! Vatten! Vatten!

Vatten var inte längre ett ord, vatten var en beteckning för något utanför Helen. Så var det plötsligt också med marken, trädet, huset, mamma, pappa. Anne Sullivan hade öppnat graven.

Till sist gick Helen fram till Anne och frågade efter hennes namn. Lärarinnan stavade Anne i Helens hand, och Helen böjde sig fram och kysste henne. Livet började på nytt.

De år som följde skulle bli en idyll för Helen Keller. Men Anne Sullivan lämnade henne inte, tillsammans arbetade de vidare, och när Helen Keller var tio år var hon känd över hela världen. Hon betraktades som ett under när hon lärde sig tala genom att uppfånga strupens vibrationer med sina känsliga fingrar. Men riktigt tydligt skulle hon aldrig kunna tala, rösten var hennes livs stora besvikelse. Anne skrev att "Helen blev så bortklemad att en ängel skulle ha blivit förstörd". Men hon blev det inte därför att hon i hela sitt liv varit en givande människa. Även i stunder a materiell nöd — och sådana har inte saknats — har hon först tänt på sina handikappade vänners behov. När hennes far dog blev hon utan möjlighet att försörja sig.

Hon läste mycket, slukade allt som hon och Anne kom över, ibland läste de så att fingertopparna blödde av den upphöjda blindskriften. Mark Twain samlade in pengar så att Helen fick gå på Radcliffe College. Hon var sexton år när hon kom in på denna stränga läroanstalt där flickor var sällsyntä vid denna tid. Med Anne vid sin sida tog hon efter några år högsta betyg i grekika, latin, tyska och franska. "Jag vet att jag är ämnad att bli ett instrument för mycket gott här i världen", skrev Anne Sullivan i ett brev.

Sin försörjning klarade Helen Keller genom att skriva böcker och artiklar om sig själv och de handikappades problem. Långa föredragsturnéer förde henne världen runt, överallt startades sjukhus, inrättningar och skolor i hennes namn. Hon har under hela detta århundrade samlat in många miljoner till de handikappade. Men framför allt har hon verkat genom sitt exempel, hon har med sin uppenbara livsglädje styrkt de bedrövade och visat att den mänskliga viljan har en obegränsad förmåga att övervinna de största hinder.

Ii hela sitt liv har hon slitit för uppehället och sin hjälpverksamhet. Ingen av livets avigsidor har varit dold för henne, hennes kontakter med nöden har gjort henne till en övertygad kämpe för arbetarrörelsens idéer. I sin religiösa tro har hon anslutit sig till den svenske 1700-talstänkaren Emanuel Swedenborg, som menade att det gudomliga livets kärna är kärleken. Swedenborgs upplevelser av andarnas värld har känts riktig för Helen Keller. Hon skriver i boken "Min religion": "Andevärlden är inte svår att föreställa sig för den som är blind och döv. För mina sinnen är nästan allting i naturens värld lika främmande som andar förefaller vara för de flesta människor."

82 år gammal lever hon i dag i sin villa i Westport i Connecticut. Hennes vitalitet och arbetsförmåga är utan vank. Hon anser fortfarande att livet ärm ett äventyr som det alltid är värt att uppleva. Det tvivel vi känner i fråga om oss själva och den misströstan som ofta griper oss "besegras av ett modigt hjärta och övervinnes av storsinhet". *Ur Allers*

Nytt från Förbundet

Vid förbundsstyrelsens möte den 18. 11. 62. behandlades bl.a. följande ärenden:

Styrelsen tog del av de olika komitternas förslag och gjorde därav förannledda nödiga beslut.

Beslöt att på SKULs (Dövas Idrottsförbund) anhållan från början av år 1963 utvidga sportavdelningen i Kuurojen Lehti, då sagda förbund upphör med utgivandet av sin tidning "Urheiluairut" på grund av dess ringa spridning. SKUL utnämner själv senare en lämplig person för redigeringen av sportavdelningen.

Konstaterades, att Kuurojen Joulu i tid fås ut från tryckeriet och att antalet exemplar blir 15.000 st. Tryckningsarbetet göres av de dövas eget tryckeri Ab Surdus.

Penningautomatföreningens medel fördelades som understöd till de föreningar vilka kämpa med ekonomiska svårigheter: Åbo-föreningen 150.000:—, Tavastehus 140.000:—, Tammerfors 75.000:—, Villmanstrand 75.000:—, Uleåborg 75.000:— och St. Michel 35.000:—. Om någon av de ovannämnda föreningarna önska avkorta sin låneskuld till förbundet med understödsmedlen, bör meddelande därom göras till förbundsskassören.

Antecknades, att från kulturdagarna i Jyväskylä kvarblivna obetalda räkningar på över 30.000:— samt vissa traktamenten och reseutgifter mm. bör erläggas av förbundet.

Antecknades, att socialministeriet detta år beviljat 150.000:— i tilläggsunderstöd för avlöningen av de stadigvarande tjänsterna i förbundet.

Åt Vasaföreningen beviljades 20.000:— i biblioteksunderstöd. I samband härmed upplästes Helsingforsföreningens redovisande av det erhållna biblioteksunderstödet på 15.000:—.

Efter granskning av mötesarvodenas storlek, beslöts höja dessa till 2.000:— per dygn. (Härav förannleder det att även föredragshållare får 2000:— av den förening som rekvierat honom, plus eventuell ersättning för förlorad arbetsförtjänst och resekostnader såvida dessa ej erläggs delvis av förbundet.

Till förbundets representant vid Uleåborgsföreningens 30-års jubileumstillfälle den 24. 11 utsågs verks. led. Rurik Pitkänen samt beslöts att som gåva förära en check på 5000:—.

Antecknades, att den 100-åriga dövskolan i Kuopio hyllats av förbundet med en blomsterkorg och en uppvaktande delegation bestående av ordföranden Runo Savisaari, verksamhetsledaren Rurik Pitkänen och viceordföranden Emil Mattila. Den sistnämnde företrädde förbundet vid elevfesten.

Antecknades, att en delegation bestående av följande personer Runo Savisaari, Jaakko Väisälä, Emil Mattila, Rurik Pitkänen och som tolk verkande prosten Paunu besökt riksdagens finansutskott och framfört önskemål om byggandet av en egen byggnad för yrkesskola för döva i Åbo. Med som sakkunniga var från undervisningsministeriet undervisningsrådet Isokallio och från socialministeriet avdelningschef Eero Metsola.

Antecknades, att dövkonsulent Oiva Virtanen på egen begäran upphör med sin tjänst den 31. 12. 62 och beslöts att tillkännagiva tjänsten som ledig att ansökas före den 15. 1. 1963 genom meddelande i Kuurojen Lehti nr 12.

Ungdomskommittens förslag om ändring av dess reglemente godkändes. Till ungdomskommitten valdes i de i tur avgåendes ställe Jarmo Narmala, Esko Sänkiniemi och Terttu Martola. Förutom dessa består kommitten av Kauko Mäkelä och Aura Ahlbäck, av vilka den sistnämnde är möteskallare.

Diskuterades om grundande av ett samarbetsorgan bestående av de för dövsaken verkande organisationerna och instanserna (Finlands Dövas Förbund med föreningarna, Lärarförbundet, föräldrarna till döva barnen och prästerna). Till att företräda förbundet vid eventuella förhandlingar valdes Runo Savisaari och Rurik Pitkänen.

Förbundets årsberättelse för år 1962 beslöts tryckas som särskild artikel vartill även bifogas de olika kommitternas redogörelser under året. De sistnämnda böra vara förbundet tillhanda före den 15 januari 1963.

Till tidskriftens redaktionskommitte återvaldes de förra, förutom fru Katri Pitkänen. I hennes ställe valdes hr Emil Mattila.

Till mödrarnas semesterkomitte utsågos diakonissan Hilkka Eerikäinen, fruarna Aura Ahlbäck, Heevi Tolpo och Hilja Ahlbäck.

Dessutom behandlades en del andra löpande ärenden. Följande möte är den 10 februari 1963 kl 10.30.

Döv stjärna i musical

När den nya Broadway-musicalen "Mr President" hade premiär på lördagen den 13 oktober i New York, fick publiken uppleva ett drama av annat slag utöver det som bjöds i handlingen.

Huvudrollsinnehavaren Nanette Fabray är nämligen döv. Hon måste sjunga utan att kunna höra orkesterackompanjemanget. En kraftig hörapparat ger henne en knapp "ledhörsel".

— Vi är i samma båt, sade miss Fabray till barnen på en skola för döva och hörselskadade, som hon nyligen besökte.

— Men håll huvudet högt och kom ihåg att ni kan bli allt ni vill — jag har nått mitt mål, slöt sångarstjärnan sitt tal till barnen.

Bemärkelsedagar

70 ÅR fyller den 13 februari typografen Bruno *Mouton* i Helsingfors.

50 ÅR fyller den 17 februari herr Tauno *Kurki* i Helsingfors.

ETT HJÄRTLIGT TACK för visad vänlig hågkomst på min 70-årsdag.
Anni Jokelainen.

Idrottsnyheter

TÄVLINGSINBJUDAN

Helsingfors Dövas Idrottsklubb "Hero" arrangerar stora nationella

gymnastiktävlingar

för döva damer och herrar den 26 maj.

Tävlingarna äro både valbara och individuella. För damer passar t.ex. boll-, tunnbands-, kägel-, bom-, parterr- mm. framföranden. För män bom-, parterr-, räck- och hästövningar.

Tävlingsreglerna sändes till föreningarna.

Samma dag hålles även stadsmatch mellan Åbo och Helsingfors.

FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f:s REPRESENTANTMÖTE

hålles i Riihimäki å Kansalaiskoulu, Kalevank. 3 söndagen den 24 mars enligt följande program:

Kl 10.30 andaktstund
„ 11.00 representantmötet börjar
„ 19.00 samkväm, till vilket representanterna ha fritt tillträde

Till behandling de i stadgarnas 10 § nämnda ärendena samt de ärenden som genom föreningarnas försorg tillsänts representantmötet före den 24 februari samt av förbundsstyrelsen framförda förslag.

Rösträtt äger varje förening, som före den 24 februari insänt sin medlemsförteckning samt därtill hörande —,50 per årsmedlem till förbundskansliet, sålunda att för 10—49 medlemmar ges 1 röst, 50—99 medl. 2 röster, 100—149 medl. 3 röster o.s.v.

Fullmakterna böra vara förbundskansliet tillhanda senast den 24 februari.

Förbundet erlägger för 1 representant för varje förening tur och returbiljettspriset för resa i 2 kl samt stadfäst dagtraktamente för 1 dag.

Förbundstyrelsen

Den 25 maj hålles stor *gymnastiksamkväm!* Tid, plats mm. meddelanden ges senare.

Vi uppmana alla gymnastikintresserade döva att inleda träningen i tid och hoppas på talrik anslutning till tävlingarna.

Tävlingskommittén.

Möten

GAMLAKARLEBY Dövas förenings årsmöte försiggår den 9 februari kl 18 i församlingshuset, Torggatan 41. Till behandling de i stadgarna bestämda ärendena för årsmötet. Alla medlemmars närvaro önskvärd. — Söndagen den 10 februari börja de dövas kyrkodagar i stadens kyrka kl 10 och fortsätta efteråt i församlingshuset.

SEINÄJOKI Dövas Förenings stadgeenliga årsmöte hålles den 10 februari kl 11 i Arbetarhuset. Både gamla och nya medlemmar äro välkomna!

INVIGNINGEN av dövskolan i St. Michel hålles den 16 februari kl 12.30. Forna elever äro välkomna!

KERVO Dövas Förenings årsmöte hålles den 17 februari kl 12 hos Haapanen, Maalarintie 5. Alla medlemmar med.

I ÅBO firas den 9—10 mars kristliga ungdomsdagar, till vilka bemärkta talare inbjudits och som i sina tal komma att behandla nutida ungdomens kristliga problem. Programmet har komponerats verkligt omväxlande och trivsamt.

Närmare uppgifter om programmet meddelas i marsnumret, varför vi på förhand hälsa så många unga som möjligt välkomna till Åbo!

Åbo DF:s UK.

FÖRSAMLINGSMEDDELANDEN

DÖVPRÄSTERNAS ADRESSER:

Prosten *Lauri Paunu*, Helsingfors, Ulfsbyvägen 29/3 E 227, tel. 45 10 91.

Prosten *Heikki Hyvärinen*, Oulu, Kirkkokatu 17 C 35. Tel. 14 640.

Pastor *Veikko Väätäinen*, St. Michel, Porrassalmenkatu 3. Tel. 11 133.

Pastor *Eino Savisaari*, Åbo 5, Rättiäläntie 5 B 19. Tel. 36 812.

DIAKONISSORNAS ADRESSER:

Huvudsysslor:

Syster *Hilkka Eerikäinen*, Helsingfors, Alpgatan 2 b A. Tel. 779 760.

Syster *Eeva Paunu*, Munkberget, Ulfsbyvägen 29/3 E 277. Tel. 45 42 84.

Helsingfors-systrarna har mottagning i Sjötullstorget 3, 6 vån. Tel. 53 442. Mottagningstider: tisd. och torsd. kl 16.30—18 och onsd. kl 12—13. Per hemtelefon träffas systrarna säkrast mellan kl 7.30—8.30.

Syster *Kirsti Raitio*, Åbo, Eriksgatan 3 A 15. Tel. 28 428.

Bisysslor:

Syster *Eeva Korhonen*, Vasa, Kustaalantie 84. Tel. 11 436, mottagning kl 10—12.

Syster *Asta Telisuo*, Jakobstad, Rosenlundsgatan 3. Tel. 11 734, mottagning kl 12—13.

FRÄLSNINGSARMENS OFFICERARE:

Brigadör *Meri Kruhse* och Major *Aili Timonen*, Helsingfors, Castrensgatan 24—26 B. Tel. 77 49 61.

DÖPTA:

Matti Antero, f. 22.7.62. F:r jordbr. Vihtori Pessinen och hans hustru Vappu f. Kaijala, Uleåborg.

Mia Inkeri, f. 24.7.62. F:r jordbr. Jaakko Lantto och hans hustru Salli f. Nenämaa, Kolari.

Reijo Antero, f. 13.8.62. F:r muraren Sula Antero Rantasalo och hans hustru Kaisa Maria f. Palovaara, Åbo.

Paula Anita, f. 23.8.62. F:r jordbr. Antti Mikkonen och hans hustru Katri f. Ruuskanen, Säminge, Kosola.

Pentti Jalmari, f. 12.9.62. F:r bilmekanikern Raine Jalmari Virtanen och hans hustru Laura Katri Annikki f. Karjalainen, Åbo.

Taavi Heimo, f. 23.9.62. F:r Toivo Malkki och hans hustru Aino f. Piilonen, Tusby.

VIGDA:

Åke Johan Engman och *Martta Kyllikki Niinikangas* i Siuro den 1.9.62.

Målaren *Reima Juhani Suominen* och *Vappu Ilona Backman*, båda från Åbo, vigda i Åbo den 29.9.62.

Simo Kujala och *Eija Lantta*, båda från Åbo, vigda i St. Michel den 14.10.62.

Erkki Matias Pajunen och *Ritva Tuulikki Lipponen* i Tammerfors den 27.10.62.

Veikko Laakkonen och *Aihe Huttunen*, båda från Muruvesi, vigda i Muruvesi den 3.11.62.

Jordbrukaren *Matti Lintula* från Kärsämäki och fröken *Aino Esteri Avila* från Haapajärvi. Vigseln förrättades i Haapajärvi av prosten Kalle Heikinheimo.

DÖDA:

Hjalmar Sandblom, Helsingfors Dövas Förenings mångåriga ordförande och Sökös semesterhems värd, död den 7.9.62.

Amalia Hanhikangas från Honkajoki, f. 10.8.1879, död den 13.8.62.

Liisa Perälä från Vasa, f. den 3.6. 1881, död den. 9.9.62.

Väinö Poutanen från Säynätsalo, f. 11.3.1893, död den 3.11.62.

F.d. skomakaren *Vihtori Aitto-oja* från Kemi.

OY SURDUS AB

ordinarie bolagsstämma försiggår å Helsingfors Dövas Föreningslokal, Elisabetsgatan 27 A 8, lördagen den 23 mars. kl. 14. Behandlas de i bolagsordningen § 9 upptagna ärendena.

Styrelsen.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**

Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.

Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.

Svenskpr. red.: **Börje Ahlbäck,** St. Robertsg. 1 B 24, Helsingfors. Tel. 624 159. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.

Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 38 154.

Postgiro: 6825.

Prenumerationspris 1963 1/1 årg. 7,—, till utlandet 10,—.

URHEILU

Puheenj. Carl-Erik Martola
Kristianink. 2 B 37, Helsinki

URHEILU

Siht. Jussi Luomajoki
Helsingink. 11 B, Helsinki

KILPAILUKUTSU

Helsingin Kuurojen Urheiluseura "Hero" järjestää suuret kansalliset

VOIMISTELUKILPAILUT

kuuroille naisille ja miehille toukokuun 26 p:nä.

Kilpailut ovat vapaavalintaisia ja henkilökohtaisia. Naisille sopii esim. pallo-, vanne-, keila-, puomi-, permanto- ym. esitykset. Miehille puomi, permanto, rekki ja hevonen.

Kilpailusäännöt lähetetään urheiluseuroille.

Samana päivänä on myös kaupunkiottelu Turun ja Helsingin välillä.

25.5. vietetään suurta **liikuntailtaa.** Aika-, paikka- ym. ilmoitukset teemme myöhemmin.

Kehoitamme kaikkia voimistelusta kiinnostuneita kuuroja ryhtymään harjoituksiin mahdollisimman ajoissa ja toivomme runsasta osanottoa kilpailuihin.

Järjestelytoimikunta

RYHTI—JALO 33—30 POKAALIOTTELUSSA

Oulussa 15.11.62. Yliopiston harjoituskoulun voimistelusalissa pelattiin pokaaliottelu koripallossa. Oottelun voitti Oulun Ryhti 33 pisteellä, Jyväskylän Jalon saadessa 30 pistettä (17—12).

Ryhti sai kiinnityksen kilpailtavana olevaan pokaaliin, johon ennestään Jyväskylän Jalolla on yksi kiinnitys. — Ottelussa Ryhdin parhaat olivat L. Tapio (15) ja V. Vettanen (12). Lisäksi joukkueessa pelasivat T. Suutari, Saarikoski, Kynkäänniemi, Pelkonen ja Ojala. — Jalon pisteistä teki Jokinen 13 ja Johansson 10. Ottelun tuomitsivat Heikki Rissanen ja T. Liimatainen.

Mainittakoon, että kultaseppä B. Strömin lahjoittamana ojennettiin parhaille pelaajille alpakkateelusikoita, nimittäin L. Tapiolle ja Jokiselle.

VAROVAISUUTTA

Eräs liikemies kutsui sihteerinsä huoneeseensa ja selitti:

— Meidän on kirjoitettava herra X:lle ja huomautettava saatavistamme, mutta luonnostelkaa kirje hyvin varovaiseen sävyyn.

Kaksi kirje-ehdotusta hylättiin, mutta kolmannesta tuumi liikemies:

— Tämä vaikuttaa aika hyvältä. Korjatkaa kuitenkin nuo pari virhettä. Idiootti kirjoitetaan pienellä ii:llä ja kuritushuone on yhdyssana

PUOLITTAIN

Sulhanen: — Onko herra kauppiaalla mitään sitä vastaan, että pyydän tytärtänne?

Kauppias: — Oletteko sopineet siitä jo tyttäreni kanssa?

Sulhanen: — Olen, noin puolittain.

Kauppias: — Mitä se merkitsee?

Sulhanen: — Että minä haluan hänet, mutta hän ei vielä halua minua.

Jatk. siv. 8.

Missään luokassa ei voinut havaita tavallisessa koulussa joskus niin yleistä välinpitämättömyyttä ja haluttomuutta seurata opetusta. Kaikki olivat innostuneita toistamaan sanan toisensa perästä. Ottaen huomioon näiden oppilaiden iän, oli tuo kärsivällisyys suorastaan ihmeteltävää.

Koulussa on oppilaat jaettu A-, A-B ja B-luokkaan, kunkin henkilökohtaisen esityksen perusteella, ei siis vain pelkän puhetaidon perusteella. Esim. joku oppilas A-luokalla, joka on kehittyneempien luokka, ei ehkä osaakaan puhua yhtä hyvin kuin A-B:n eli keskitason oppilas.

Mikkelin kuurojen koulussa on tällä hetkellä 97 oppilasta ja 13 opettajaa, luokkia on 14, neljä ensimmäistä, kaksi toista, kolme viidettä ja kaksi seitsemättä luokkaa. Tilaa koulussa on 140 paikkaa mutta oppilaita otetaan vain joka toinen vuosi. Koulu aloitetaan 5—6 vuoden ikäisenä ja kestää kymmenen vuotta. Hakemuksen tekee lapsen holhooja. Mitään piirijakoa ei ole, vaan oppilaita otetaan kautta Suomen.

Mikkelissä on tällä hetkellä oppilaita yli koko Etelä-Suomen, pohjoisraja on suunnilleen Vaasan—Joensuun korkeudella. Mikkelin kuurojen koulu on kokonaisuudessaan valtion ylläpitämä. Vain lasten vaatetuksesta vanhemmat huolehtivat.

Mikkeliläisiä on koulussa kaksi. He asuvat kotonaan, mutta kaikki muut oppilaat asuvat koulun viihtyisässä oppilasasuntolassa. Kussakin huoneessa on 2—4 oppilasta, pienimpien huoneissa on hieman enemmän asukkaita.

Tämä asuntola on suunniteltu huomioon ottaen oppilaiden viettämät vapaa-ajat. Päivähuoneista huomasi kaikkea, mitä 5—16-vuotiaat saattavat toivoa kahta televisiota myöten. Kaikki lapset eivät luonnollisestikaan asu samassa kerroksessa, vaan ikävuosittain kolmessa kerroksessa. Oppilasasuntolan hoitaja, opettaja Pirkko Timonen kertoi lasten viihtyvän oikein hyvin, jopa siinä määrin, että lasten vanhemmat joululoman jälkeen kertovat, että heidän lapsensa alkavat jo loman viime päivinä tahtoa tovereittensa luo. Samoin myös vanhemmat oppilaat kuulemma eivät halua lähteä koulusta mihinkään, onhan siellä kaikenlaista viihdykettä ja askartelukerhoja, voimistelua, ryhtiharjoituksia ja ennenkaikkea seuraa ei puutu.

Pääasia, opiskelu, on samanluontoista kuin kansakouluissa. Opetusaineet ovat suunnilleen samat laskennosta maantieteeseen, veistoon ja kotitalouteen asti. Koulusta päästyään on oppilailla mahdollisuus saada opetusta käytännön ammattiin Turun kuurojen ammattikoulussa, jossa on kymmeniä eri mahdollisuuksia valita mieleisensä ala.

31/10- 62 Savon Sanomat

UUSI KOULUTUSMUOTO KUULOVAMMAISILLE LAPSILLE

— Oulun kuurojenkoulussa toimii tänä syksynä ensimmäistä lukukautta kuulovammaisten lasten esikoulu, johon lapset otetaan 5—6 vuotiaina. Olemme kutsuneet lehdistön tutustumaan uuteen koulutusmuotoon siksi, että tieto tästä leviäisi maaseudulle, ja osattaisiin lähettää lapset sopivan ikäisinä koulutettaviksi, sanoi kuurojenkoulun johtaja Helvi Rasi eilen tilaisuudessa, jossa paikallisen lehdistön lisäksi olivat myös mukana maaherratar Jenni Määttä, koulun johtokunnan puheenjohtaja, sekä johtokunnan jäsen, rouva Annikki Keränen.

Uuden esikoulun opettajattarena toimii rouva Maarit Hult, joka on

tällä hetkellä maamme ensimmäinen valmis kuulovammaisten esikoulun opettaja. Seuraava opettaja valmistuu lähiaikoina Turussa. Koulutus tähän tehtävään tapahtuu lastentarhaopettajapohjalta, minkä jälkeen seuraa kolmen lukukauden kuuntelu ja näytteet joko Oulun tai Turun koulussa, sillä ne molemmat ovat samalla opettajainvalmistuslaitoksia.

Esikoulussa lapset harjoittelevat kuuloa erityisen harjoituspöydän ääressä, jossa on asennettuna neljän oppilaan ryhmäkuulolaite. Lisäksi jokaisella lapsella on oma kuulolaitteensa, jonka hankkimista pidetään nykyään hyvin tärkeänä ja toivotaan lisäksi, että lapsille hankittaisiin sellainen mahdollisimman varhain — *joka toinen vuosi — toisena vuonna Kuopio ja Turku toisena Oulu ja Mikkeli, lisäksi ovat ruotsinkielinen koulu Porvoossa ja erikoiskoulu Jyväskylässä.*

— Jo ennen esikouluun tuomista lasta saatetaan opettaa kotona, ja sitä pidetään erityisen suotavanakin, sanoi johtaja Helvi Rasi. Lapsi olisi ensin vietävä kuulotutkimukseen mahdollisimman varhain ja hänelle olisi hankittava kuulolaite niin nuorena kuin mahdollista, sillä 1 ½—3 ikävuotta ovat parasta oppimisaikaa. Hän sanoi kuulolaitteen hankkimisen olevan mahdollista invalidihuoltona.

— Kuulotutkimus suoritetaan Kuulonhuoltoliitossa Helsingissä, osoite Hietalahdenkatu 8. Äiti ja lapsi ovat siellä pari viikkoa, sillä lastahan on vaikea tutkia vieraassa ympäristössä, ja tässä saadaan selville vamman laatu. Seuraava, minkä valistuneet vanhemmat saattavat kuulovammaisen lapsensa hyväksi tehdä, on kotiopetus, jota suoritetaan Suomen Kirkon Seurakuntatyön Keskusliiton julkaiseman koulutusohjeen mukaisesti. Tämän kurssin on alunperin laatinut filminäyttelijä Spencer Tracy, jonka perheessä oli kuuro lapsi.

Oulunkin laitoksessa on tarkoituksena järjestää kurssi, jossa äiti saa ohjausta kuuron pienokaisensa koulutukseen.

— Seuraavana vaiheena suunnitelmassamme on lyömäsoittimien hankkiminen rytmiharjoitusvälineiksi, sillä puheen rytmin oppiminen on kuuroille vaikeaa. Toivomme saavamme myös pianon, sillä olen nähnyt Tukholmassa käytettävän sitä erittäin tehokkaana opetusvälineenä.

Iloisten esikoululaisten lisäksi koulun johtaja antoi vieraille tilaisuuden tutustua muuhunkin kouluun, ja saimme todeta, että koulussa on tänä vuonna ensimmäistä kertaa toinenkin erikoisuus: yhdeksäs luokka, joka lähinnä vastaa kansalaiskoulua, siinä on uutuutena poikien kotitalous ja lisäksi kansalaistietous. Viime vuoden 23 kahdeksasluokkalaisesta tällä luokalla halusi jatkaa 10.

— Halusimme kutsua teidät tänne siksi, että asia opittaisiin tuntemaan, sillä nykyään eivät edes kansakoulu- ja sosiaalilautakunnatkaan tiedä tästä, ja otamme kaikki vastaan, ketään emme käännytä ovelta.

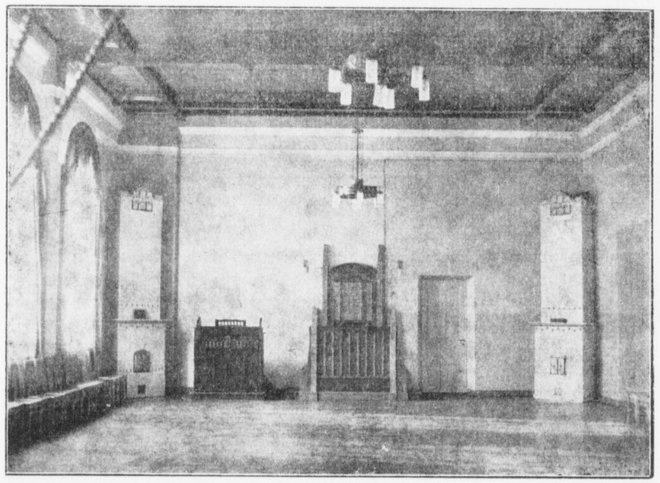

Oulun kuurojenkoulun juhlasali

saman ikäisenä kuin normaalilapset opettelevat puhumaan. Esikoulu, jolloin siis keskitytään kuuntelun oppimiseen, kestää kaksi vuotta, ja sen jälkeen lapset siirtyvät ensimmäiselle luokalle, missä alkaa puheopetus.

— Alku tässä on tietysti vaikeaa, sanoi opettaja Hult, sillä ei tiedä, keneltä neuvoa kysyisi. Asetuskin saatiin vasta viime vuonna. Suurena apuna minulle on kumminkin ollut muuan erikoiskurssi Helsingissä.

Maarit Hultin luokassa oli kahdeksan 6-vuotiasta, mikä on maksimimäärä esikoulussa — kansakouluasteella vastaava luku on 12. Lapset ovat kotoisin maan eri puolilta, sillä *kuurojen kouluja on maassamme neljä, ja ne ottavat oppilaita vain*

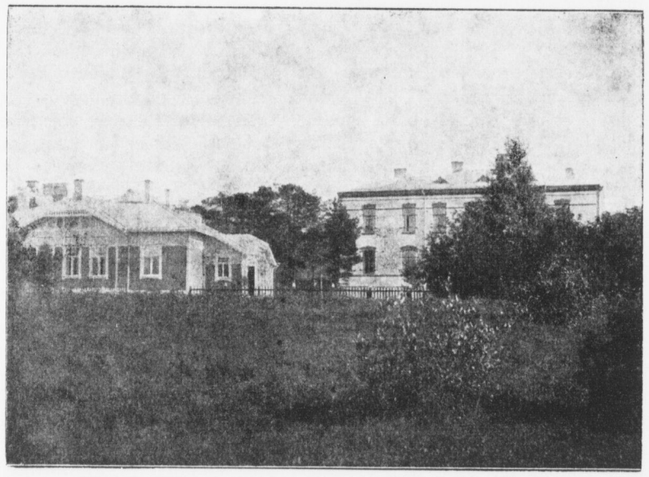

Oulun kuurojenkoulu ja vas. johtajan asunto

PAKINAA HARAKOISTA

Kirjassaan, Herman Kauffmann, joka rakennutti ensimmäisenä Tamperelaisena kesähuvilan Näsijärven rannalle, kertoi muun muassa taisteluistaan harakoiden kanssa.

Juhannukseksi 1877 muuttaessaan Kesämajan huvilaan tulivat Teiskolan talon harakat meitä ensimmäisinä vieraina tervehtimään aikaisin seuraavana aamuna. Ne olivat varmaankin nähneet edellisen päivän iltapäivänä muutettaessa jotakin uutta tapahtuneen ja tulivat nyt uteliaisuuttaan katsomaan, olisiko jotakin ansaittavissa.

Niitä oli siis koko parvi, ja kun vanhuksilla arvattavasti oli paljon opetettavaa nuorisolle, häiritsi niiden lakkaamaton suukopu ja räpisteleminen meitä jo auringon noustessa. Sellaiset eivät suinkaan olleet mieluisia sille, joka halusi saada hiljaisuutta ja rauhaa sunnuntaiaamuna; kun näitä tervehdyksiä sen jälkeen jatkui joka päivä ja kun minulle säännöllisesti joka sunnuntaiaamu tarjoiltiin harakkamusiikkia, rupesin miettimään, miten päästä tästä epämiellyttävästä seurasta.

Lahden toisella puolen talon päärakennuksen vierellä oli kaksi suurta ja tavattoman tiheätä kuusta, jossa monella harakkaparilla oli pesänsä ja oleskelupaikkansa. Tämän päämajan latvassa istui päivät pääksytysten aina joku harakka vartiona tai tähystämässä mitä tienoolla tapahtui, ja paikka oli erinomainen koko ympäristön tarkastelupaikaksi, josta koko harakkaperhe pääsi lähtemään yhteisille retkilleen.

Jos Öster tai talon piikatyttö aamulla perkasi edellisenä iltana pyydettyjä kaloja, huomasi sen oitis kuusen latvassa keikkuva vartija, ja heidän lähdettyään paikaltaan olivat harakat vilauksessa syömässä jätteitä. Siinähän ei ollut mitään pahaa, pikemminkin päinvastoin, ja mielellämme olisimme suoneet niille sen kestityksen, jos ne vain olisivat pitäneet suunsa kiinni.

Pian kyllästyimme kuitenkin niin perin pohjin aikaisin ja myöhään lakkaamatta kuuluvaan harakanrähinään, että sunnuntaiaamusta välittämättä lasketin hauliryhmän katonharjalla lörpöttelevään joukkoon. Valitettavasti sieltä putosi vain yksi ainoa, mutta se tulos laukauksesta oli, että ne eivät vähään aikaan uskaltaneet lähimaille, ja saimme aamuisin rauhan tältä seuralta.

Sain tietää, että niin pian kuin höyrypursi maanantaiaamuisin oli lähtenyt ja harakat siis varmoja poissaolostani, tulivat ne oitis miehissä huvilalle ja olivat yhtä kotonansa kuin ennenkin, pitäen loppumatonta meteliä, ja sitä jatkui kaikkina viikonpäivinä aina lauantaihin asti, jolloin ne puolen päivän aikaan pakenivat pois, niin että höyrypurren iltapäivällä saapuessa yhtäkään ainoaa ei ollut näkyvissä. Näiden käyntien yhtenä syynä oli kyllä tavan takaa tapahtunut kalanperkaus, mutta vaikka jätteet kauan aikaa haudattiin maahan, ei tilanne paljon parantunut, uteliaisuuttaan ne tulivat kumminkin. Päätin sen vuoksi koettaa vähentää näiden kirkujain lukumäärää ja julistin niille väkivalloin ja viekkauden voimalla käytävän sodan.

Epämiellyttäviä olivat alati korvissa kaikuvat varoitushuudot, joita kuusen latvassa kykkivä vahti päästeli siitä hetkestä lähtien, jolloin höyrypursi lauantai-iltana laski huvilan laituriin ja niin pian kuin jossakin tulin näkyville. Näistä varoituksista päästäkseni aioin hävittää vanhat harakanpesät kuusista, toivossa että ne sitten kaikkoisivat paikalta, ja siinä mielessä lähdin sinne eräänä aamuna Österin 16 vuotiaan pojan kanssa, joka sitä varten oli otettu mukaan kaupungista.

Hän oli vahva ja notkea nuorukainen ja ponnisteli uutterasti raivatakseen tietänsä jompaankumpaan puuhun, mutta ne olivat niin tiheiksi kasvaneet ja niin täynnä haaroja ja oksia runkoon asti, että hänen oli laskeuduttava tyhjin toimin. Tämä yritys siis epäonnistui, mutta harakat ärtyivät siitä niin, että kerääntyivät parviin lähistölle panemaan vastalausettaan kotirauhan häiritsemistä vastaan, ja silloin sain piilosta ammutuksi niistä pari. Nyt ei auttanut muu kuin käydä käsiksi niihin rauhanhäiritsijöihin, jotka itsepäisesti tulivat lahden poikki, ja sitä koetettiin monella tapaa.

Öster ehdotti nyt niiden pyydystämistä raudoilla. Hankimme parin rottarautoja, syötimme ne kalanpalasilla ja laskimme perkuupaikoille hyvin kätkettyinä hienoon hiekkaan, ja sirottelimme kalanpalasia myöskin rautojen ympärille. Harakat lienevät kuitenkin olleet erittäin varovaisia syöttejä noukkiessaan taikka niin hienon viisaita, että huomasivat kalan palaset sidotuiksi rautojen sulkuun, sillä ympärille sirotetut kalanpalaset tekivät aina kauppansa, mutta rautoihin ei koskettukaan. Tämä peijausyritys epäonnistui siis kokonaan, vaikka olimme odottaneet saavamme ainakin yhden, ennenkuin toiset asian huomaisivat. Tämä jäi viimeiseksi yritykseksi täksi kesäksi.

Seuraavana kesänä, v. 1878, esitti Öster minulle uuden ehdotuksen, jonka hän talven aikana oli mietiskellyt. Tämä päättyi siihen, että minä saisin ampua vajasta, tarvitsematta joka kerta poistua sieltä. Österin ajatus perustui siihen väitteeseen, että harakat kaikesta viisaudestaan huolimatta eivät osanneet laskea viittä pitemmälle.

Kun emme olleet viime vuoden jälkeen vainonneet lintuja, olivat ne vähitellen alkaneet tuntea olonsa varmemmaksi ja vaikka ne eivät enää olleetkaan yhtä nenäkkäitä kuin ennen, jolloin ne pitivät juorukokouksiaan huvilan katolla, saapuivat ne kuitenkin säännöllisesti perkuupaikalle niin pian kuin jätteet oli sinne jätetty, eivätkä näyttäneet juuri ollenkaan pelkäävän Österiä eikä piikatyttöä, vaan lörpöttelivät lähimmässä puussa ja malttoivat tuskin odottaa heidän poistumistaan, ennenkuin alkoivat kemunsa.

Nämä molemmat samoinkuin lapsetkin saattoivat aina lähestyä niitä kahdenkymmenen askeleen päähän lintujen osoittamatta levottomuuden merkkejä. Samoin saattoi vierasta väkeä kulkea sivuitse varsin läheltä, mutta niin pian kuin minä näyttäydyin rakennuksen ulkopuolella matkalla puuvajaan, josta olin ampunut, olivat ne vilauksessa tiessään, vaikka minulla ei ollutkaan pyssyä ja vaikka olin toisenlaisessa puvussakin kuin tavallisesti. Österin suunnitelmaan kuului myöskin tämä lintujen pelottomuus muitten lähellä ollessa paitsi minun.

Juoni oli sellainen, että vartijan vartioidessa ja harakoiden ollessa kesteissään, kaikki huvilan asukkaat kulkisivat hajallaan hiljaista vauhtia muutamia kertoja vajan ja rakennuksen väliä, ja että kun kulkijoita oli enemmän kuin viisi, saisin minäkin olla joukossa, ja jäädä vajaan ampumaan, sillä harakat osaisivat kyllä laskea viisi takaisin palaavaa, mutta eivät kuudetta. Niin väitti Öster.

Tämä ehdotus huvitti meitä kaikkia ja yritys tehtiin heti seuraavan kalanperkuun jälkeen. Tarpeellisen joukon kokoonsaamiseksi oli Österiä ja minua lukuunottamatta kolme

naisihmistä ja kaksi lasta. Öster ei kyllä tahtonut hyväksyä pientä väkeä ja vapautti itsensä vastuusta, jos koe sentakia epäonnistuisi, mutta he saisivat olla mukana, koska useampia täysi-ikäisiä ei silloin ollut saatavissa.

Piikatytön ollessa vielä perkaamassa ja toisten Österin komennossa mennessä perä perään vajaan ja sieltä takaisin, pukeuduin niin tuntemattomaksi kuin suinkin, alaruumiiltani hameisiin ja päässäni huivi, joka hyvin peitti kasvot. Kun sitäpaitsi olin paitahihasillani, täytyisi pihalla koivun latvassa istuvalla vartijalla olla terävät silmät ja hyvä ymmärrys, jos se huomaisi juonen.

Niin pian kuin tyttö oli palannut ja mennyt mukaan harvaan rivistöön, sekoittauduin minäkin siihen. Mieli jonkun verran jännittyneenä lähdin matkaan, ja kun puussa oleva vartija päästi muutamia ääniä juuri kulkiessani sen alapuolelta, luulin kaiken olevan hukassa, mutta se pettyi kumminkin, ja ilmi tulematta pääsin perille.

Niin pian kuin avustajani lyhyitä väliaikoja pitäen yksitellen olivat palanneet vajasta ja harakat kokoontuneet yhteen paikkaan, ammuin kuusi kappaletta yhdellä laukauksella. Tämä näitten viekkaitten lintujen peijaamistapa on kyllä jonkun verran perinpohjainen, mutta se suoritettiin muutamien viikkojen väliajoin useita kertoja kesän kuluessa ja aina se onnistui.

Harakat eivät siis todellakaan näytä osaavan laskea viittä pitemmälle, sillä kun tarkemmin asiaa tutkiaksemme pari kertaa yritimme kolmen tai neljän hengen marssia, päästi vartija hälyytyshuudon, ja harakat pysyivät poissa, jos vain yksikin mukana olijoista jäi vajaan. Tämä oli mielestämme varsin merkillistä.

Huomasimme kuitenkin lopulta, että mitään huomattavaa harvennusta ei harakkain joukossa voinut saada aikaan, sillä seuraavana kesänä ne olivat jälleen yhtä lukuisat kuin ennenkin. Päästäkseni niiden läheisestä naapuruudesta sijoitin seuraavan kerran maalle muutettuamme kalanperkauspaikan maantien toiselle puolen, lähes neljänsadan askeleen päähän huvilasta. Tämä vaikutti paljon voimakkaammin kuin viekkaus ja väkivalta. Senjälkeen emme harakoista suuria kuulleet emmekä välittäneet niistä enää. Ne olivat siis kuitenkin lopulta taistelun voittajat.

K. Mäkelä

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

HAAPALA: Hakko, Helmi

50 vuoden takaa

KUUROMYKKÄIN LEHTI 1913

MUISTOJUHLAA pappi de l'Epéen kunniaksi kirjoittaa k.m. Kaapo Anttila viettäneensä yksin Lempäälässä kodissaan sillä tavalla, että hän sytytti monta kynttilää yksinäisen kamarinsa ikkunoille palamaan. Kirkkaasti tuikkivat tulet kynttilöistä pimeänä iltana yksinäisen kuuron ikkunoista suuren hyväntekijän muistoksi. Ja sitten istui Anttila pirtissään syvissä ajatuksissaan ja muisteli kiitollisena mitä kuurot pappi de l'Epéen hyväntekeväisyyden johdosta ovat hyötyneet.

JÄSENMERKKINEULOJA on suuri määrä myytävänä. Hopeinen neula maksaa 1 mk 50 p. kappale vakinaisia jäseniä varten.

Näitä neuloja saa ostaa herra Eino Karilaalta Suomen Kuurojen Liiton toimistossa.

Haaraosastojen asiamiehet voivat lähettää liiton jäsenmaksut jäsenluetteloineen ja neulojen tilaukset samaan paikkaan.

APUHAROJA KUUROILLE. Kuurojen auttajayhdistys Mikkelissä jakaa neljä 50 markan suuruista apurahaa niille mies- ja naiskuuroille Mikkelin läänissä, jotka haluavat oppia jotakin ammattia. Hakemukset on lähetettävä ennen 1 päivää toukokuuta osoitteella: Mikkelin piirin kuurojen auttajayhdistys Mikkelissä.

OY SURDUS AB

varsinainen yhtiökokous pidetään lauantaina maaliskuun 23 p:nä 1963 klo 14 Liisankatu 27 A 8:ssa. Esillä yhtiöjärjestyksen 9 §:n määräämät asiat.

Johtokunta

Näkökulmasta nähtyä

Jyväskylän Kuurojenyhdistyksen järjestämät IV kulttuuripäivät ovat takanapäin. On ymmärrettävää, että Jyväskylässä valmistauduttiin pitkän ajan huolella kulttuuripäivien onnistumiseksi siitä huolimatta, että jäsenmäärä on tavallisesti pieni, jolta kysyttiin voimaa ja kärsivällisyyttä. Kaikki tilaisuudet onnistuivat hyvin kuin rasvattu, että on täydellä syyllä nostaa hattua.

Ja sitten. Siinä oli toinen huono puoli. Kuurojen Lehdessä oli mainittu, että palkintosijat menivät oikeille henkilöille. Mutta allekirjoittanut, joka on melkein koko ajan seurannut kilpailuja, oli toista mieltä, samoin niitä seuranneet kuurot. Lausuntojen molempien- ja huumoriesityssarjojen tietyt arvostelutuomarit toimivat puolueellisesti. Sirpa Kostiainen, Ritva Korhonen ja Pentti Kostiainen olisivat päässeet I sijoille. Allekirjoittaneen tarkoituksena ei ole noukkia pisteitä lisää "Soihtu" pokaaliin, vaan katsoi, että yllämainitut kilpailijat joutuivat kärsimään väärän tuomarituomion takia. Huumoriesitykseen ei ole asetettu ennen kilpailuja rajoituksia.

Oli ihmetelty, että monet yhdistykset etenkin suuret loistivat poissaolollaan, mikä on valitettavaa. Suomen Kuurojen Liitto on monin tavoin kovasti tukenut nuorten toimintaa, olisi suotavaa, että kaikki yhdistykset mahdollisuuksien mukaan seuraavat Liiton hyvää esimerkkiä lähettämällä kilpailijoita kulttuuripäiville. Nuoriso on meidän tulevaisuutemme ja koetamme kasvattaa nuoria toimihenkilöiksi, joita Liitto ja yhdistykset kipeästi tarvitsevat. Kun seuraavat kulttuuripäivät tulevat, niin ei osaaottavien yhdistysten johtohenkilöt älköön istuko kädet ristissä, vaan toimikaa ripeästi.

Urho Lehtimäki

Kuurojen ammattikoulu Turkuun

Kuurojen ammattikoulun rakentamishanke on ollut vireillä jo useita vuosia. Tarkoitusta varten on Turun kaupunki lahjoittanut tonttialueen Vähä-Heikkilän kaup.osasta. Suunnitelmat ja siihen liittyvät piirustukset ammattikoulutalosta ovat valmiina.

NYT on eduskunnan valtiovarainvaliokunta hyväksynyt kansanedustaja Paavo Aition ym. rahaasiain-aloitteen pohjalta 40.000.000 markan suuruisen määrärahan rakennustöiden aloittamiseksi vuoden 1963 kuluessa. Tuntuu siltä, että tämä kauan vireillä ollut ja lähinnä kuuroille hyvin tärkeä koulukysymys on saamassa lopulta myönteisen ratkaisun.

ÅVIKIN MIESTEN KOTI ON VALMIS

Uuden kodin vihkiäiset pidetään helmikuun 17 päivänä. Vihkimisen toimittaa piispa Martti Simojoki. Vihkimistilaisuuteen voidaan kutsua vain virallisten elimien edustajat, kun pieniin tiloihin eivät mahdu kaikki, jotka silloin mielellään nähtäisiin Åvikissa. Niinpä pidetäänkin uusitussa kodissa kesäjuhla aikana, josta myöhemmin ilmoitetaan tässä lehdessä.

Kotimaasta

KUOLLUT. *Väinö Johannes Poutanen*, synt. 11.3.1893 Parikkalassa, kuoli kotonaan Säynätsalon Lehtisaaressa 3.11.62 äkkiä sydänhalvaukseen. Hän oli käynyt Jyväskylän kuurojenkoulun opettaja Martti Pihkalan oppilaana. Koulunsa päätyttyä hän meni kotitilalleen, mutta tila ei elättänyt suurta sisarusparvea, joten hän tuli takaisin koulukaupunkiinsa, josta löytyi myös työpaikka maalaistalosta. Maatyö ei häntä kiinnostanut, joten hän 2 vuoden kuluttua hakeutui John Parviaisen tehtaille työhön. Tätä toiminimeä Väinö Poutanen palveli yhtäjaksoisesti 36 vuotta eläkeikäänsä vuoteen 1958 saakka.

Tunnustuksena hyvin suoritetusta työstä hän on saanut seuraavat ansiomitalit: Keskuskauppakamarin ansiomerkki 20 v. palveluksesta v. 1943, Enso Gutzeit Oy:n ansiomitali 25 vuoden palveluksesta v. 1948. Itsenäisyyspäivänä 1956 hänelle myönnettiin Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan II luokan mitali.

Jyväskylän Kuurojen Yhdistyksen ja Urheiluseuran toimintaan hän on ottanut myös osaa, ollen Jyväskylän Kuurot Urheilijat -seuran perustajajäsen ja myös kunniajäsen ja toiminut myös sen johtokunnissa.

Säynätsalon Kuurojen Yhdistyksessä hän on ollut jäsenenä perustamisesta lähtien.

Omakotitalo oli hänellä ollut haaveena nuoruudessaan ja tämä toteutui sitten vuonna 1946, jolloin hän sen omin käsin rakensi Säynätsalon Lehtisaareen. Se on ollut monen kuuron ystävän mieluisa kyläpaikka ja sauna on lämminnyt kylvynhaluisille.

Väinö Johannes Poutanen siunattiin haudan lepoon marraskuun 17 p:nä 1962. Tulkkina tilaisuudessa oli diakonissa Aune Ihalainen. Vainajaa jäi suremaan puoliso ja poika perheineen.

LiSä

JOULUAATON hetki kuuromykkäinkoulun perustajan Karl Oskar Malm'in haudalla. Kuvassa Turun Kuurojenyhdistyksen puheenjohtaja U. Lehtimäki (oik.) ja Th. Heinrichs, jotka olivat sytyttäneet kynttilän, minkä liekki loisti muiden tuhansien kynttilöiden mukana Turun hautausmaalla, jonne monien turkulaisten askeleet olivat suuntautuneet.

Ylläkuvatun hautapatsaan ja siinä olevan K. O. Malmin rintakuvan on muovannut kuuro kuvanveistäjä Albert Tallroth. Se on vanhemmille kuuroille tuttu, mutta nuorempi polvi on harvoissa tapauksissa astunut Malm'in haudalle johtavia käytäviä. Tässä on vaara, että se jäisi kokonaan unohduksiin. Viime vuonna K. O. Malm'in hauta ja sen kaunis patsas oli saanut viereensä kyltin, missä mainittiin, että ellei vuoden kuluessa ole hautaa hoidettu, niin hautapaikka joudutaan luovuttamaan pois. Niin ei kuitenkaan ole käynyt. Patsas on ollut sen pystyttämisestä v:sta 1896 lähtien Turun Kuurojenyhdistyksen hoidossa, mutta vuodesta 1962 lähtien Suomen Kuurojen Liitto, Kuurojen ja sokeainopettajain Liitto ja Turun Kuurojen Ystävät vastaavat sen hoitokustannuksista.

Muistettakoon, että Karl Oskar Malm'in kuolemasta tulee 8.6.1963 kuluneeksi 100 vuotta.

Kike

HÄMEENKYRÖN yhdistys vietti pikkujoulujuhlaa, kuten monet muutkin yhdistykset. Oli adventti- ja joululauluja, puheita ym. hauskaa. Välillä nautittiin kahvit ja taas jatkettiin ohjelmaa. H-kyrön seurakuntasisar Airaksinen saapui iloksemme kokoukseemme parin muun sisaroppilaan kanssa. Viittomakieli näytti heiltä sujuvan jo jonkin verran. "Alku aina hankalaa, lopussa kiitos seisoo", sanoo suomalainen sananlasku. Sitten syötiin riisipuuroa, jossa oli pari mantelia. Kukahan onnellinen sai mantelit?

Sisaroppilaat puhuivat meille ja lauloivat viittomalla hengellisiä lauluja. Sen jälkeen saapui joulupukki runsaine lahjoineen. Lahjat olivat hyviä, josta ukolle kiitos. Näkemiin, pukki, taas seuraavaan jouluun! Siihen päättyi hauska pukkijuhla.

MAATALOUSSEUROJEN Keskusliitolta sai herra Vilho Laine Ahlaisten Kellahdelta hopeisen ansiomitalin oltuaan Kellahden Avellanin palveluksessa 20 vuotta. Aikaisemmin hän oli ollut Kokemäen kartanossa työssä 23 vuotta ja siirtyi vuonna 1943 Avellan'in palvelukseen. Hän on pidetty ja ahkera mies.

Kokouksia

KOKKOLAN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään helmik. 9 p:nä klo 18 Seurakuntatalossa Torik. 41. Esillä sääntöjen määräämät vuosikokoukselle kuuluvat asiat. Kaikkien jäsenten mukanaolo toivottava. — Sunnuntaina helmik. 10 p:nä alkavat kuurojen kirkkopäivät kaupungin kirkossa klo 10 ja jatkuvat sen jälkeen Seurakuntatalossa.

SEINÄJOEN Kuurojenyhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään helmikuun 10 p:nä klo 11 Työväentalossa. Tervetuloa kaikki jäsenet ja uudet!

MIKKELIN kuurojenkoulun vihkiäiset pidetään helmik. 16 p:nä 1963 klo 12.30. Entiset oppilaat tervetulleita!

KEMIN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään lauantaina helmik. 16 p:nä klo 17 Kemin seurakuntakodissa. Tilaisuus jatkuu sunnuntaina 17.2. samassa paikassa.

ROVANIEMEN Kuurot kokoontuvat vuosikokoukseensa sunnuntaina helmik. 17 p:nä. Ajan ja paikan ilmoittaa puheenjohtaja.

JOENSUUN seudun Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään helmik. 17 p:nä klo 13 Niinivaaran

kansakoululla. Rouva Elise Jaakkola on lupautunut tulemaan kokoukseen. Jäsenet ja jäseneksi aikovat joukolla mukaan.

KERAVAN Kuurojen Kerhon vuosikokous pidetään helmikuun 17 p:nä klo 12 Haapasen luona Maalarintie 5. Kaikki jäsenet saapukaa kokoukseen.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistyksen naiset järjestävät helmikuun 23 p:nä tempauksen omassa yhdistyksessään, Satamakatu 1 B 2 yhdistyksen velan lyhentämiseksi. Viime vuonna oli miesten tempaus. Miehet yrittivät ohjelman jne. suorittamisessa lyödä naiset laudalta, mutta turhaan. Tiedetään, että Tampere on naisvaltainen kaupunki ja sen mukaisesti naiset saavat varmasti aikaan paljon hauskaa, viihtyisyyttä sekä makeaa naurua, joten tervetuloa Tampereelle läheltä ja kaukaa lauantaina 23 p:nä helmikuuta klo 19 katsomaan ja samalla tapaamaan toisia kuuroja. Iloisiin näkemiin!

SAVONLINNASSA pidetään kuurojen kirkkopäivät helmik. 24 p:nä 1963. Kokoonnutaan Jumalanpalvelukseen kirkkoon klo 12 ja sieltä Säämingin seurakuntatalolle. Puhujina: Past. Väätäinen, rouva Katri Pitkänen ja seurakunnan pappi. Kaikki sydämellisesti tervetulleita.

KYMENLAAKSON Kuurot ry:n vuosikokous pidetään helmik. 24 p:nä klo 12 Inkeroisissa Sippolan Säästöpankin huoneistossa. Kaikki tervetulleita.

TURUSSA vietetään kuurojen kristillisiä nuorisopäiviä maalisk. 9—10 p:nä, mistä yhteensattumisten välttämiseksi ilmoitetaan. Mainituille päiville on kutsuttu merkittäviä puhujia, jotka puheissaan tulevat käsittelemään nykyisiä nuorten kristillisiä ongelmia. Ohjelma on laadittu vaihtelevaksi, että kaikki varmaan tulevat viihtymään.

Tarkemmin ilmoitetaan ohjelmasta maalisk. numerossa, joten etukäteen lausumme runsaat nuorisojoukot tervetulleiksi tänne Turkuun.

TKY ry:n KN

RIIHIMÄELLÄ pidetään 23 p:nä maalisk. Riihimäen Kuurojenyhdistyksen 50 vuotisjuhla ja 24 p:nä maalisk. Suomen Kuurojen Liiton edustajakokous. Henkilöitä, jotka tulevat juhlaan ja kokoukseen, pyydetään ilmoittamaan yhteismajoituksesta tai yksityismajoituksesta os. Matti Salli, Nummenpää, Riihimäki. Yhteismajoitusta saa koululta. Mukaan pyyheliina, tyyny ja peite. Hyvät edustajat ja hallituksen jäsenet, ilmoittautukaa hyvissä ajoissa ennen 10 päivää maaliskuuta majoitusasioissa.

Shakkia

ÄKKIÄ kuoli sydänhalvaukseen *Karl Erik Pettersson* Tukholmassa 28.11.62. Kuollessaan hän oli 46-vuotias. Tukholman kuurojen Shakkikerho -46 menetti näin parhaan pelaajansa. Hän oli Ruotsin shakkimestari sekä pohjoismaiden parhain pelaaja. Useita kertoja hän oli ollut Tukholman—Helsingin shakkiotteluissa mukana. Häntä jäi lähinnä kaipaamaan puoliso ja 2 lasta.

T. P.

Merkkipäiviä

60 VUOTTA täytti marraskuun 8 p:nä 1962 leskirouva *Hilma Poutanen*, os. Pentikäinen Säynätsalossa. Syntyjään hän on Nilsiästä.

Käytyään Kuopion Kuurojenkoulun, meni hän Kuopion Kemikalikaupan palvelukseen, jossa oli 5 vuotta. Solmittuaan avioliiton Väinö Poutasen kanssa, siirtyi hän Keski-Suomeen, Säynätsaloon.

Kuurojen yhdistystoimintaan on rva Poutanen ottanut osaa monin eri tavoin, ollen Jyväskylän Kuurojen Yhdistyksen ja Urheiluseuran johtokunnissa y.m. tehtävissä useita vuosia. Varsinkin Urheiluseuran emäntänä kaikissa tilaisuuksissa hän on tehnyt pitkän työpäivän. Rahastonhoitajan ja sihteerin tehtävissä hän on myös ollut. Hänet on kutsuttu Jyväskylän Kuurojen Yhdistyksen ja Urheiluseura "Jalon" kunniajäseneksi.

Säynätsalon Kuurojen Yhdistyksen jäsenenä rva Poutanen on ollut sen perustamisesta lähtien ja toiminut innokkaasti johtokunnassa ollen muutamia vuosia varapuheenjohtajana ja nykyisin hän toimii sen emäntänä.

50 VUOTTA täyttää helmikuun 25 p:nä rouva *Aino Kaivolahti* Vaasassa.

60 VUOTTA täyttää maaliskuun 3 p:nä rouva *Signe Kivistö* Suolahdessa.

SYDÄMELLISET KIITOKSET 70-vuotispäivänäni osoitetusta ystävyydestä.

Anni Jokelainen

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

68 vuosikerta 1963

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462 755.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 5,— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1963 kotimaassa ja Pohjoismaissa 8,—, ulkomaille 10,—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 3,—. Kuolinilmoitukset 5,—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!

Hinta vain 3,— kpl.
Niitä satte asiamiehiltä yhdistyksissä ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y. Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI
Postisiirtotili n:o 6825

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia

Sormiaakkoskortteja

Hinta —,10 kpl. 100 kpl 7,—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

kuurojen hyväksi

Hinta —,05 kpl.
40 merkin arkki 2,—

Myyjiä otetaan
20 % palkkio

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirtotili 6825

KOULUILLE

suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 4,—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 2,—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 3,—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 3,—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 1,—

Heikki Mylläri:
Ammatinvalinnan ohjeita kuuroille ilmaiseksi jaettavaksi koulunsa päättäville oppilaille.

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirtotili 6825

Tilatkaa vuodeksi 1963 — Prenumerera för år 1963 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 68 — 67 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Tilaushinnat (nykymarkoissa):
8,— koko vuodelta. Ulkomaille 10,—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 4 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuuluvienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Prenumerationspris (i nymark):
7,— för hela året utan julpublikation. Till utlandet 10,—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 4,— mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RUNO SAVISAARI
päätoimittaja — huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri — red.sekreterare

BÖRJE AHLBÄCK
svenskspr. redaktör

Helsinki 1963 — Oy Surdus Ab